

**Академічна
доброчесність**

Дедалі ширшого суспільного резонансу набувають проблеми забезпечення належного рівня *академічної доброчесності* в Україні. Наукова спільнота та суспільство в цілому виявляють помітну нетерпимість до плагіату в наукових роботах, включаючи й наукові кваліфікаційні роботи – від магістерського – до дисертаційного дослідження.

У Верховній Раді України пройшов перше читання проект закону України «**Про освіту**».

Одним з основних завдань Закону є удосконалення правових механізмів реалізації конституційного права громадян на рівний доступ до якісної освіти на всіх рівнях; створення умов для освіти особи упродовж життя (запровадження таких видів освіти як формальної, неформальної та інформальної); удосконалення нормативно-правової бази освіти. Стаття 42 проекту Закону присвячена **академічній доброчесності.**

Академічна доброчесність

це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічна доброчесність

означає, що в процесі навчання чи досліджень, студенти, викладачі та науковці керуються, передусім, принципами чесності, чесною праці та навчання.

Плагіат, списування, несанкціоноване використання чужих напрацювань є неприйнятним і жодним чином не толеруються в спільноті.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- ➔ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- ➔ дотримання норм законодавства про авторське право;
- ➔ надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- ➔ контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- **самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);**
- **посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;**
- **дотримання норм законодавства про авторське право;**
- **надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.**

Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; формою академічного плагіату є самоплагіат, що полягає у відтворенні без посилання на джерело інформації власних раніше опублікованих текстів;

фабрикація – фальсифікація результатів досліджень, посилань, або будь-яких інших даних, що стосуються освітнього процесу;

обман – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;

Порушенням академічної добросчесності вважається:

списування – використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі.

За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні та наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;

позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання;

позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

повторне проходження навчального курсу;

відрахування із закладу освіти (крім осіб, що здобувають загальну середню освіту).

Посилання на джерела інформації

1. Сайт Міністерства освіти і науки України:
<http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2016/10/06/zakon-%E2%80%9Cpro-osvitu%E2%80%9D,-z-yakogo-pochnetsya/>;
2. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні: <http://www.saiup.org.ua/>
3. Закон України про освіту (проект):
<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/gromadske-obgovorennya-zakonoproektu-%C2%ABpro-osvitu%C2%BB.html>

**Презентацію підготувала головний
бібліотекар відділу наукової інформації
та бібліографії НТБ ВНТУ
Людмила Андронік**

НТБ ВНТУ (сайт):

<http://lib.vntu.edu.ua/pages/199.html>

НТБ ВНТУ (Facebook) :

<https://www.facebook.com/ntbvntu1960/>